

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Toespraak Voorzitter

Bij het in ontvangstnemen van de essaybundel 'Doorwerkingen van slavernijverleden'.

Afgelopen zaterdag was het precies 150 jaar geleden dat Nederland de slavernij definitief afschafte in Suriname en op de Caraïbische Eilanden.

Natuurlijk was ik aanwezig bij de jaarlijkse herdenking van Keti Koti; die dit jaar zeer speciaal was met de excuses van de Koning. Historisch zelfs. Het applaus na afloop was indrukwekkend en ontroerend tegelijk.

Zaterdag is het officiële startsein van het herdenkingsjaar gegeven. Ik ben dan ook vereerd dat ik deze essaybundel vandaag in ontvangst mag nemen namens de Tweede Kamer.

Toen ik deze korte dankwoorden voorbereidde, moest ik denken aan een mooie reportage op radio 1 over het jaarlijkse Ketu Ketu ontbijt op basisscholen.

Ik vind het zo'n mooi initiatief dat basisscholen uit allerlei verschillende stadsdelen (Amsterdam) elkaar ontmoeten en samen stil staan bij de betekenis van Ketu Ketu. De bevoegdheid van de leerkrachten en de kinderen om dit onderwerp bespreekbaar te maken, maakte een diepe indruk op mij. Een jongen zei in de uitzending: 'Ik snap er niets van dat niemand toen eerder heeft gedacht: dit kan niet we stoppen met de slavernij.'

En hij heeft gelijk. Je kunt je eigenlijk niet eens meer indenken dat zoveel mensen toen met zoveel gemak de vrijheid lange tijd is ontnomen.

Maar het is helaas gebeurd. Het is een niet weg te stoppen onderdeel van onze geschiedenis, waarvan de gevolgen nog steeds voelbaar zijn.

En daarmee kom ik bij deze essaybundel. U heeft een aantal mooie artikelen gepubliceerd over de doorwerking van het slavernijverleden. U hoopt – mede met deze bundel – dat mensen aan het denken worden gezet. Bij mij is dit na het lezen van de bundel gelukt. Ik kreeg een kleine sneak preview. En ik wil er één aspect uitlichten.

De doorwerking van de slavernij in de medische wereld was voor mij wat onbekend terrein; daarmee bedoel ik dat ik er niet eerder zo bij heb stil gestaan. Niet alleen zijn raciale mythen en stereotypen vanuit het slavernijverleden nog altijd aanwezig in de geneeskunde, ook zijn er onethische experimenten op tot slaafgemaakte mensen uitgevoerd.

U schrijft in de inleiding dat het komende herdenkingsjaar wat de staatscommissie betreft geslaagd is, wanneer wij ons rekenschap geven van de indringendheid van de doorwerkingen van het slavernijverleden. Daar draagt deze bundel zeker aan bij.

De Koning sprak zaterdag over heling, verzoening en herstel. En dat begint bij ons voorstellingsvermogen; ons voor te stellen wat er gebeurd is.

Ik dank u dan ook voor deze inzichten in de bundel. Graag geleid ik deze dan ook door naar de Commissie Binnenlandse Zaken, zodat het eventueel kan worden betrokken bij een commissiedebat. De voorzitter van de commissie, mevrouw Hagen is hier ook aanwezig.